

Träskyddskommittén, Meddelande nr 3.

Översikt över pågående försök på Träskyddskommitténs provytor.

För att relativt snabbt få en föreställning om rötningsförloppet under förhållanden, som komma de naturliga så nära som möjligt, har Träskyddskommittén igångsatt s.k. fältförsök på olika håll i landet. F.n. disponerar kommittén följande försöksfält:

Provyta nr 1, Simlångsdalen utanför Halmstad, anlagd 1943

" " 2, Lunnaby åker utanför Växjö, anlagd 1943

" " 3, Lunnaby skog, " " " "

" " 4, Ljungbyholm utanför Kalmar, anlagd 1943

" " 5, Bogesund utanför Stockholm, anlagd 1951

" " 6, Norrfors utanför Umeå, anlagd 1951

Dessutom disponerar kommittén ytterligare ett par områden för rötningsförsök:

Satserup utanför Hörby. Denna yta tillhör Bolidens Gruv AB. På den samma anlade Telegrafstyrelsen år 1940 en del försök med olika impregneringsmedel. Försöken övertogs 1945 av Träskyddskommittén. Nyvångs gruva. I denna gruva, tillhörig Höganäs-Billesholms AB, disponerar Träskyddskommittén ett gruvschakt, i vilket vissa rötningsförsök pågå sedan 1943.

Växthus. Vid Statens skogsforskningsinstitut uppfördes 1949 en växthusbyggnad. I denna disponerar Träskyddskommittén en växthuslänga för rötningsförsök i jord. Dessutom har en särskild rötchammare uppförts. I denna chammare kan temperatur och relativ luftfuktighet hållas konstanta inom vissa gränser.

Provfält på Lovön, utanför Stockholm. År 1947 anlades av Trätekniska avdelningen, Svenska Träforskningsinstitutet, en provyta på kronoegendomen Edeby på Lovön, varvid även en del försöksvirke utsattes. Dessa försök ha år 1949 övertagits av kommittén.

Pågående försök.

På dessa försöksfält ha ett flertal olika försök utsatts. Härnadan följer en kort beskrivning av dessa försök och syftet med desamma. Försöken ha uppdelats i två huvudgrupper, A och B. Försök betecknade med A utgöras av stavar, i regel utsågade ur furusplint, medan försök betecknade med B utgöras av rundvirke. Stavarnas standarddimensioner är 500 x 50 x 20 mm. Årsringarna ligga vinkelrätt mot stavens bredsida. Av rundvirket har ett par olika längder provats, såsom 0.75, 1.5 och 2.25 m. Numera utsättes vanligen rundvirke, som är 1.5 m långt. Grovleken är omkring 5 -7". Stor omsorg har ned-

lagts på att få försöksvirkets kvalitet så jämn och god som möjligt. I stavarna få sålunda icke kvistar, kådlåpor eller andra tekniska fel förekomma. I rundvirket böra ej stora kvistar och sprickor förekomma. Vid etiketteringen av försöksmaterialet har ett flertal olika plåttyper provats. Enligt hittills föreliggande erfarenheter äro plåtar, tillverkade av aluminium, bäst. På stavarna böra de fastsättas med mässingsspik, som är så lång, att den går att nita på stavens baksida.

Försök 1 A.

Kommunikationsverkens träskyddskommittés jämförande försök med olika impregneringsmedel.

Försökets syfte är att få en jämförelse mellan salterna Basilit UA, Bolidensalt, Bolidens fluorsalt och kreosotolja. I försöket ingå fyra olika upptagningskvantiteter enligt nedanstående uppställning:

Kvantitet	Basilit UA	Bolidensalt	Bolidens fluor	Kreosotolja
a	7.6	23.6	5.9	194
b	5.1	15.7	3.9	138
c	3.4	10.4	2.7	89
d	2.2	7.0	1.7	58

Siffrorna ange upptagning i kg/m^3 splintved. Föreskriven normalkvantitet är "b". Stavar härav finnas utsatta på provytorna 1 - 4, i Nyvångs gruva och i växthus. I varje serie ingå 10 st. stavar. Försöket startades i maj 1943.

Försök 1 B.

Samma försök som ovanstående men utfört på rundvirke och endast med föreskriven normalupptagning.

Rundvirke	Basilit UA	Bolidensalt	Bolidens fluor	Kreosotolja
0.73 m	3.6	10.8	2.7	86
2.23 m	3.5	9.9	2.7	93

Siffrorna ange upptagning i kg/m^3 totalvolym.

Virke har utsatts på provytorna 1 - 4 samt i Nyvångs gruva.

På varje ställe finnes 7 st. stolpar av de olika sorterna.

Virket utsattes i maj 1943.

Försök 2 A.

Telegrafstyrelsens försök i Satserup.

Detta försök utgöres av käppar utsågade ur den inre delen av tryckimpregnerade stolpar. Käpparnas dimensioner är 1.5" x 1.5" x 1 m. På ytan har utsatts käppar, impregnerade med Bolidensalt, Basilit UA,

kreosotolja och kopparsulfat. Beträffande det sistnämnda medlet har impregneringen skett enligt Boucherie-metoden. Följande antal käppar ingå i försöket: obehandlade 10 st, Bolidensalt 14 st, Basilit UA 21 st, kreosotolja 14 st och kopparsulfat 8 st. Försöken påbörjades 1940, 1 fråga om Basilitimpregnerade käppar 1941.

Försöken 1 A, 1 B och 2 A ha utförligt beskrivits i följande uppsatser: Edén, J. och Rennerfelt, E., Fält- och rötksammarförsök avsedda att utröna skyddsverkan hos olika träimpregneringsmedel. - Medd. Statens skogsforskningsinstitut, bd 38:4, 1949; Rennerfelt, E. och Starkenbergs, B., Träskyddskommitténs fält- och rötksammarförsök, redogörelse nr II, - Medd., bd 40:4, 1951.

Försök 3 A.

Bestrykningsförsök med skifferolja.

Den 20.6. 1944 utsattes det första försöket med kombinerad tryckimpregnering och bestrykning. I försöket ingå 8 st. stavar impregnerade med normalkvantiteten av Bolidensalt (ca 15.8 kg/m^3 splintved) samt ytterligare 10 st. stavar impregnerade på samma sätt och därefter doppade i varm skifferolja. I medeltal upptog varje stav härvid 28 g, motsvarande 56 kg/m^3 splintved eller 33.5 kg/m^3 totalvolym (60 % splint). Samtidigt utsattes 64 st. oimpregnerade stavar, närmast med avsikt att få mera kännedom om rötningsförloppets hastighet och intensitet på oimpregnerat material.

Försök 4 A.

Försök med ingenjör Hägers salt K 33.

Sedan civilingenjör Häger i AB Förenade Svenska Träimpregneringsverk uppfunnit ett nytt salt, som torde innebära vissa förbättringar jämfört med tidigare använda salt, ha fältförsök igångsatts därmed. Saltet, som går under beteckningen K 33, har tidigare ingående provats i laboratorieförsök (jfr. kommitténs medd. nr 1). I fältförsöken ingå följande serier:

a	19.5	kg/m ³	splintved	
b	12.5	"	"	(normalkvantiteten)
c	8.5	"	"	
d	5.5	"	"	

Stavar, impregnerade på ovanstående sätt, ha utsatts på provytorna 1 - 4, på varje fält 10 stavar av varje sort. På ytan vid Satserup utsattes 21 st. käppar utsågade ur splinten på impregnerade stolpar. Försöket utsattes 1 juli 1948.

Försök 4 B.

Försök med ingenjör Hägers salt K 33.

Samtidigt med stavarna utsattes på provytorna 1 - 4 2.25 m långa stolpar, impregnerade med K 33. Stolparna ha impregnerats med ca 8.5 kg/m³ totalvolym. På varje provfält utsattes 7 st.stolpar.

Försök 5 A.

Dubbelimpregneringsförsöken.

I det första försöket med bestrykning av tryckimpregnerat virke (försök 3 A) ha positiva resultat erhållits. Det syntes därför önskvärt att utvidga detta försök. På Kungl. Vattenfallsstyrelsens initiativ kom därför de s.k. dubbelimpregneringsförsöken till stånd. Försöken omfatta både stavar och stolpar och ha utsatts dels på provyta 1, dels i växthus. Virket har först tryckimpregnerats med Bolidensalt och efter torkning och fixering har det doppats under 10 min. i olika oljor. Även behandling med konstharts (karbamidharts) har utförts. Stavarna fingo ligga i konsthartslösningen under 16 timmar. I nedanstående tabell har upptagning m.m. för i försöket ingående stavar sammanställts.

Behandlingsmedel	Provyta 1			Växthus		
	Antal stavar	Upptagning kg/m ³		Antal stavar	Upptagning kg/m ³	
		Boliden-salt	Dopp-ning		Boliden-salt	Dopp-ning
oimpregnerade	20	-	-	5	-	-
konstharts	20	-	51.2	5	-	68.4
kreosotolja	20	-	117.6 ¹⁾	5	-	112.8 ¹⁾
Bolidensalt	40	16.9	-	10	18,0	-
" + kreosot	20	16.4	24.4	5	16.2	49.6
" + skifferolja	20	21.1	31.1	5	21.2	65.0
" + Håbinol	20	22.0	31.8	5	21.2	51.2
" + asfalttjära	20	21.0	39.8	5	20.4	44.0
" + konstharts	20	20.4	57.4	5	19.6	51.6

1) genom tryckimpregnering

Försök 5 B.

Dubbelimpregneringsförsöken.

Samma försök som föregående har utförts även med 1.5 m långa stolpar. Behandling och upptagning m.m. framgår av nedanstående

uppställning.

Behandlingsmedel	Provyta 1			Växthus		
	Antal stolpar	Upptagning kg/m ³		Antal stolpar	Upptagning kg/m ³	
		Boliden-salt	Dopp-ning		Boliden-salt	Dopp-ning
oimpregnerade	20	-	-	5	-	-
konstharts	20	-	37.3	5	-	59.8
kreosotolja	20	-	102.3 ¹⁾	5	-	107.2 ¹⁾
Bolidensalt	40	10.8	-	10	11.6	-
-"- + kreosot	20	11.7	11.9	5	12.0	15.9
-"- + skifferolja	20	10.9	21.9	5	10.3	25.7
-"- + Håbinol	20	10.5	30.8	5	9.3	25.9
-"- + asfalttjära	20	11.9	20.8	5	9.8	21.5
-"- + konstharts	20	11.3	15.3	5	11.8	15.0

1) genom tryckimpregnering.

Upptagningssiffrorna avse kg/m³ totalvolym. Stolparna utsattes i växthus den 28 jan. 1948 och på provyta 1 den 7 juli 1948.

Försök 6 A.

Höganäsförsöken.

Ur stenkolen, som brytas vid Höganäs-Billesholms AB, utvinnes en olja med ungefär samma kemisk-fysikaliska egenskaper som kreosotoljans. I syfte att få en närmare uppfattning om denna oljas värde som impregneringsolja har på initiativ av Kungl. Vattenfallsstyrelsen ett jämförande försök igångsatt mellan Höganäsoljan och kreosotolja.

I nedanstående tabell har upptagning m.m. för i försöket ingående stavar sammanställts.

Antal stavar	Provyta 1		Antal stavar	Växthus	
	Upptagning kg/m ³			Upptagning kg/m ³	
	Höganäs-olja	kreosot-olja		Höganäs-olja	kreosot-olja
10	-	-	5	-	-
10	151.7	158.6	5	153.6	154.8
10	114.4	116.8	5	115.6	115.2
10	69.5	71.6	5	68.6	69.6
10	44.5	42.0	5	42.8	42.6
10	12.2	12.7	5	12.4	12.7

Upptagningssiffrorna avse kg/m³ splintved. Stavarna utsattes i växthus den 28 jan. 1948 och på provyta 1 den 13.5. 1948.

Försök 6 B.

Höganäsförsöken.

Samma försök som föregående utfördes även med 1.5 m långa stolpar. Behandling och upptagning framgår av nedanstående uppställning.

Antal stolpar	Provyta 1		Antal stolpar	Växthus	
	Upptagning kg/m ³			Upptagning kg/m ³	
	Höganäs-olja	kreosot-olja		Höganäs-olja	kreosot-olja
10	-	-	3	-	-
10	123.2	126.3	3	138.3	126.0
10	95.4	94.0	3	89.7	94.0
10	59.7	57.6	3	56.3	55.0

Upptagningsciffrorna avse kg/m³ totalvolym. Virket utsattes i växthus den 28 jan. 1948 och på provyta 1 den 13.5 1948.

Försök 7 A.

Korrelationsförsöket.

I försök nr 1 A utsattes en del stavar i växthus. Röttningsförloppet har hos dessa stavar gått hastigare än hos på motsvarande sätt behandlade stavar, placerade på åkerprovytorna. Möjligen skulle man alltså genom rötning i växthus kunna snabbare komma fram till en uppfattning om ett impregneringsmedels värde. För att få större visshet i frågan om röttningsförloppet går på likartat sätt men i ett snabbare tempo i växthus än ute på en åkeryta har det s.k. korrelationsförsöket igångsatts. I nedanstående tabell har upptagning m.m. för i försöket ingående stavar sammanställts.

Antal stavar per medel	Provyta	Upptagning i kg/m ³		
		oimpregnerade	Boliden-salt	kreosot-olja
100	Simlångsdalen	-	15.6	125.8
100	Växthus	-	16.5	127.8

Upptagningsciffrorna avse kg/m³ splintved. Stavarna utsattes på provytan nr 1 den 1 okt. 1950 och i växthuset den 10 nov. 1950.

Försök 7 B.

Samma försök som föregående utfördes även med 1.5 m långa stolpar. Behandling och upptagning framgår av nedanstående uppställning.

Antal stolpar per medel	Provyta	Upptagning i kg/m ³		
		oimpregnerade	Boliden-salt	kreosotolja
20	Simlångsdalen	-	10.5	110.8
20	Växthus	-	11.4	112.0

Upptagningssiffrorna avse kg/m³ totalvolym. Stolparna utsattes på provytan nr 1 den 11 sept. 1950 och i växthuset den 10 nov. 1950.

Försök 8 A.

Försök med Bolidens Gruv AB nya salter S och S 25.

År 1949 inlämnade Bolidens Gruv AB ett par nya saltmedel till Träskyddskommittén för undersökning. Medlen, som ha benämnts S och S 25, undersöktes först i mykologiska laborieprov. Redogörelse härför har lämnats i kommitténs medd. nr 1, vari även preparatens sammansättning m.m. har angivits. Även fältförsök ha utförts med dessa preparat. I nedanstående tabell har upptagning m.m. för i försöket ingående stavar sammanställts.

Antal stavar per provfält och medel	Impregneringslösningens konc. %	Upptagning i kg/m ³ splintved					
		S			S 25		
		Simlångsdalen	Bogesund	Växthus	Simlångsdalen	Bogesund	Växthus
10	0.4	2.70	2.67	2.65	2.62	2.55	2.61
10	0.6	3.34	2.97	3.26	3.74	3.77	3.78
10	0.9	4.73	4.56	5.04	5.70	5.77	5.64
10	1.35	6.13	6.18	5.89	7.09	6.63	7.26

Försöket utsattes i Simlångsdalen den 19 sept. 1950, i växthuset den 10 nov. 1950 och på Bogesund den 29 maj 1951.

Försök 8 B.

Samma försök som föregående utfördes även med 1.5 m långa stolpar. I nedanstående tabell har upptagning m.m. sammanställts.

Antal stolpar per provfält	Salt	Upptagning i kg/m ³		
		Simlångsdalen	Bogesund	Växthus
10	S	3.89	4.29	4.35 ¹⁾
10	S 25	4.30	4.30	4.68

1) 8 stolpar.

Upptagningsciffrorna avse kg/m^3 totalvolym. Stolparna utsattes i Simlångsdalen den 19 sept. 1950, i växthuset den 10 nov. 1950 och på Bogesund den 29 maj 1951.

Försök 9 A.

Försök med pentaklorfenol.

Pentaklorfenol (penta) har under de senaste åren fått stor användning som skyddsmedel mot blånad och röta. Substansen förekommer dels som vattenlösligt natriumpentaklorfenolat, dels som i vatten praktiskt taget olöslig pentaklorfenol. Försök ha utförts med båda föreningarna. Med det vattenlösliga saltet har även dubbelimpregnering utförts med kaliumkromat resp. zinksulfat i syfte att undersöka om svårösliga krom- resp. zinkpentaklorfenolatföreningar bildas.

Natriumpentaklorfenolatet har tillverkats av Uddeholms AB (pentalat). Natriumpentaklorfenolen har tillverkats av Monsanto Chem. Comp., och vid impregneringen upplöstes den i kristallolja. Behandling och upptagning m.m. framgår av nedanstående uppställning.

Impregnerings- medel	konc. % penta	Upptagning kg/m^3 splintved		Antal stavar
		penta	Cr r.Zn	
Na-pentaklorfenolat	1	6.85		10
	2	14.3		10
	4	28.9		10
	8	58.2		10
"- + Cr	0.5	3.27	1.09	15
	1	5.85	1.96	15
	2	11.7	3.89	15
	4	28.1	9.37	15
"- + Zn	1	6.79	3.17	5
	2	13.3	6.28	5
	4	27.1	11.9	5
	8	55.3	21.7	5
Na-pentaklorfenol	1	4.50		10
	2	9.46		10
	4.25	20.5		10
	7.17	35.4		10
Obehandlade	-			10

Stavarna utsattes på provfältet i Simlångsdalen den 11 och den 19 september 1951.

Försök 9 B.

Försök med stensättning.

Vid nedgrävning av stolpar bruka dessa kilas med stenar. Denna stensättning har ett dubbelt syfte. Dels erhålles genom kilningen ett verksamt stöd för stolpen, dels kommer stolpen ej i lika intim

kontakt med jorden, som om den vore nedgrävd utan att stensättning användes. Närmast i syfte att undersöka hur stensättningen påverkar rötutvecklingen har ett jämförande försök igångsatts på provyta nr 1. Försöket omfattar 30 st oimpregnerade 1.5 m långa furustolpar. Hälften av dessa stolpar nedgrävdes på samma sätt som övriga stolpar på provytan, d.v.s. jorden packades intill stolparna. Kring återstoden av stolparna lades från jordbandet och c:a 0.5 m ned större och mindre sten ungefär på det sätt som förekommer i en stolplinje.

Försöket utsattes den 1 okt. 1950.

Försök 10 A.

Olika försök med kreosotolja.

Kreosotoljans goda förmåga att skydda virke anses bl.a. bero på dess halt av fenoler. Vissa fabrikanter av kreosotolja anse emellertid, att fenolernas fungicida värde överdrives. I syfte att försöka få någon klarhet i denna fråga har ett mindre fältförsök med stavar igångsatts. I försöket ingå stavar impregnerade med kreosotolja, som uppfyller de skandinaviska bestämmelserna. En annan sats stavar har impregnerats med kreosotolja, som extraherats på fenoler med natronlut. En tredje sats stavar impregnerades med normal kreosotolja, vartill de extraherade fenolerna sattes.

I ett annat försök behandlades kreosotoljan med svavelsyra, natriumhydroxid resp. calciumhydroxid. Koncentrerade lösningar därav tillsattes, så att halten i oljan uppgick till 1 %. Avsikten härmed var att undersöka om kreosotoljan förändrades på något sätt vid dessa behandlingar, så att upptagning m.m. påverkades. I nedanstående tabell har behandling och upptagning sammanställts.

Impregneringsmedel	Upptagning kg/m ³ splintved	Antal stavar
Kreosotolja, normal(4% fenol)	137 (64-246)	25
" , fenolfattig(0-0.1%)	148 (70-264)	37
" , fenolrik (ca 8%)	178 (62-264)	25
" med H ₂ SO ₄ , 1%	345 (168-420)	25
" " Na OH, 1%	167 (102-314)	25
" " Ca(OH) ₂ , 1%	213 (146-305)	25

Av tabellen synes, att variationen i upptagning varit avsevärd i de olika behandlingarna. Försöket utsattes på provfält nr 1 den 19 sept. 1951.

Försök 10 B.

Försök med osmospreparat.

Metoden att behandla rått virke med kemikalier, som sedan genom diffusion tränga in i virket - osmosimpregnering - har använts i betydande omfattning utomlands, särskilt i Danmark och Tyskland. Även i vårt land har impregnering enligt osmosmetoden använts, dock i liten omfattning. Fortfarande råder oklarhet beträffande metodens tillförlitlighet. Ett flertal olika preparat med varierande sammansättning finnas f.n. till salu i marknaden. För att få en något närmare uppfattning om metodens värde har på Kungl. Vattenfallsstyrelsens initiativ ett fältförsök med tre olika preparat utförts.

Virket har uttagits ur 35-40-åriga stammar av tall och gran, som avverkades februari-mars 1949. Stammarna apterades i 400 st 50 cm långa bitar. Dessa upplades obarkade på skuggig plats. I samband med impregneringen barkades bitarna med bandkniv, och ändytorna parafinerades. Impregneringen påbörjades den 12 maj på ej vattenlagt virke. Det övriga virket impregnerades den 13 och 20 maj, 3 och 17 juni samt 15 juli, sedan virket varit vattenlagt 1, 2; 4, 6 resp. 10 veckor.

Impregneringen har utförts med osmosar, antrosol och kopparvitriol. Gällande arbetsbeskrivningar ha tillämpats för de två första medlen. Av kopparvitriol har en pasta tillverkats genom tillsats av gummi arabicum och dextrin försatt med borax. Samtliga provbitar, som behandlats med osmosar och kopparvitriol, ha efter behandlingen varit täckta med tjärpapp till början av november. De verksamma beståndsdelarna äro enligt uppgift: i osmosar natriumfluorid, kaliumbikromat, natriumarsenat och dinitrofenol; i antrosol finnes natriumfluorid, natriumbikromat och dinitrofenol.

Av nedanstående tabell framgår antalet bitar behandlade med de olika preparaten.

Vattenläggning antal veckor	Osmosar		Antrosol		Kopparvitriol	
	tall	gran	tall	gran	tall	gran
0	10	10	10	10	10	10
1	10	10	10	10	10	10
2	10	10	10	10	10	10
4	10	10	10	10	10	10
6	10	10	10	10	10	10
10	10	10	10	10	10	10

Försöket utsattes på Bogesund den 11 nov. 1950. Genom utsortering av bitar med ojäm upptagning o.s.v. uppgår antalet nedgrävda bitar till 263.

Försök 11 A.

Försök med olika virkeskvaliteter.

En fråga av stort intresse är sambandet mellan virkets kvalitet och rötningsförloppets hastighet. Förstöres frodvuxet virke hastigare än senvuxet eller är kärnved av gran mer motståndskraftig än splintved av gran?

För att närmare undersöka dessa frågor har virke av tall och gran anskaffats på olika håll i landet. Från Tönnersjöhedens försökspark i Halland erhöles frodvuxet virke, från Forssjö Bruk i Södermanland normalvuxet, och från Svartbergets försökspark i Vindeln, Västerbotten, erhöles senvuxet virke. Ur detta virke utsågades stavar i den vanliga dimensionen, dels ur splintveden, dels ur den yttre kärnveden.

För att även få en uppfattning om rötningsförloppets hastighet under olika klimatiska förhållanden har provvirket utsatts på tre olika provytor, nämligen i Simlångsdalen, på Bogesund och på ytan i Norrfors utanför Umeå.

Av nedanstående tabell framgår, hur virket från de olika platserna har disponerats.

Material	Provyta		
	Simlångs- dalen	Boge- sund	Norr- fors
Tönnersjöheden, tallsplint	20	20	20
" , tallkärna	5	5	5
Forssjö Bruk, tallsplint	20	19	20
" , tallkärna	10	10	10
Vindeln, tallsplint	20	20	20
" , tallkärna	10	10	10
Tönnersjöheden, gransplint	20	20	20
" , grankärna	10	10	10
Forssjö Bruk, gransplint	20	20	20
" , grankärna	10	10	10
Vindeln, gransplint	20	20	20
" , grankärna	10	10	10

Virket utsattes på provyta 1 den 19 sept., på provyta 5 den 11 sept. och på provyta 6 den 5 okt. 1951.

Försök 11 B.

Försök med virke, barkat och lagrat på olika sätt.

Kvarsittande bark utgör ett hinder för en effektiv impregnering. I fråga om stolpar helbarkas därför dessa först och skalbarkas sedan före impregneringen. Även för sliprar spelar barkningsfrågan en viktig

roll, även om den genom användandet av 4-sågade sliprar kanske kommit i ett annat läge. Erfarenheter finnas även, som visa, att upptagningen försiggår olika i flottat och oflottat virke.

Dessa förhållanden ha närmare undersökts i ett särskilt försök. En detaljerad framställning av virkets förbehandling, impregneringens utförande samt upptagningen av olika impregneringsmedel kommer att lämnas i ett särskilt meddelande.

Efter impregneringen har virket utsatts på provytorna nr 1 och 5 för att undersöka om virkets förbehandling även kan inverka på smectighet, rötförlopp m.m. I nedanstående tabeller har upptagning m.m. sammanställts.

Upptagning m.m. för stolpar utsatta på Simlångsdalen.

Barkningssätt		Antal stolpar per behandling ¹⁾	Impregnering, kreosotolja	kg/m ³ totalvolym Bolidensalt trycktid, min.		
				5	30	120
Helbarkning; skalbarkning vid impregneringen	oflottat	3	81	4.53	7.31	8.47
	flottat	3	115	7.97	9.41	8.31
Savbarkning	oflottat	3	75	4.31	6.69	8.10
	flottat	3	131	8.65	7.81	8.87
Skalbarkning i samband med avverkningen	oflottat	3	69	5.10	7.55	8.63
	flottat	3	114	7.85	8.13	10.2

1) I försöket ingå även 30 st. obehandlade stolpar.

Upptagning m.m. för stolpar utsatta på Bogesund.

Barkningssätt		Antal stolpar per behandling ¹⁾	Impregnering, kreosotolja	kg/m ³ totalvolym Bolidensalt trycktid, min.		
				5	30	120
Helbarkning; skalbarkning vid impregneringen	oflottat	4	83	3.85	6.17	8.22
	flottat	4	115	7.68	8.23	10.22
Savbarkning	oflottat	4	77	4.56	6.53	9.22
	flottat	4	121	6.00	7.84	8.59
Skalbarkning i samband med avverkningen	oflottat	4	82	4.94	8.11	9.40
	flottat	4	107	6.95	7.99	9.26

1) I försöket ingå även 30 st obehandlade stolpar.

Virket, bestående av 1.5 m långa bitar, utsattes på provyta 1 den 19 sept. och på provyta 5 den 11 sept. 1951.

I efterföljande tabell ha de olika pågående försöken sammanställts. Hittills ha mer än 4.500 stavar och stolpar utsatts på provfälten.

Experimentalfältet den 28 november 1952

Erik Rennerfelt.

Sammanställning av Träskyddskommitténs fältförsök.

Nr	Försök Beteckning	Provyta						Sa	V	Antal prov
		1	2	3	4	5	6			
1 A	Jämförande försök mellan	170	170	170	170				65 ¹⁾	745
1 B	Bas.UA, Bolidensalt o. kreosot	70	70	70	70				30 ²⁾	310
2 A	Försöket i Satserup							69		69
3 A	Bolidensalt + olja	82							24	106
4 A	Försök med ingenjör	50	50	50	50			21		221
4 B	Hägers salt K 33	14	14	14	14					56
5 A	Dubbelimpregnerings-	200							50	250
5 B	försöken	200							50	250
6 A	Försöken med Höganäs-	60							30	90
6 B	olja	40							12	52
7 A	Korrelationsförsöket	300							300	600
7 B		60							60	120
8 A	Försök med Bolidens	80				105			80	265
8 B	salter S och S 25	20				39			18	77
9 A	Försök med pentaklorfenol	170								170
9 B	" " stensättning	30								30
10 A	" " kreosotolja	162								162
10 B	" " osmospreparat					263				263
11 A	" " olika virke	175				174	175			524
11 B	" " " barkning	102				120				222
Summa prover: A, stavar		1449	220	220	220	279	175	90	549	3202
B, stolpar		536	84	84	84	422			170	1380
A + B		1985	304	304	304	701	175	90	719	4582

1) därav 30 st. i Nyvångs gruva

2) alla i " "